

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Svar på alm. del - spørgsmål 293

I brev af 12. juni 2024 har udvalget efter ønske fra Lise Bertelsen (KF) stillet mig følgende spørgsmål:

Alm. del – spørgsmål 293:

Vil ministeren oplyse, hvad karaktergennemsnittet er for elever, der søger ind på 10. klasse, herunder både kommunal, privat og 10. klasse på efterskole, og vil ministeren i den forlængelse oplyse, hvad karaktergennemsnittet er for eleverne, når de har færdiggjort 10. klasse?

Vil ministeren oplyse, hvad løfteevnen er for de kommunale 10. klasser, private 10. klasser og 10. klasse på efterskoler?

Vil ministeren oplyse, hvor elever søger hen efter endt 10. klasse fordelt på EUD, EUX, HHX, HTX, STX og HF?

Svar:

Det er lagt til grund i besvarelsen, at der med karaktergennemsnittet henvises til det karaktergennemsnit, som anvendes ved optagelse på fx de gymnasiale uddannelser, hvor det med karakterer givet i 10. klasse er muligt at forbedre resultaterne fra folkeskolens afgangseksamen i 9. klasse.

Elever i 10. klasse kan indstille sig til 10.-klasseprøver i et eller flere af fagene dansk, matematik, engelsk, tysk, fransk og fysik/kemi eller indstille sig til at aflægge en eller flere af folkeskolens bundne 9.-klasseprøver i fagene dansk, matematik og engelsk. Elever, der aflægger prøver i 10. klasse, kan således bruge prøvekarakteren til at bestå folkeskolens afgangseksamen eller forbedre et allerede bestået resultat. Således vil karakter fra prøver, der aflægges ved afslutning af undervisning i 10. klasse medregnes i gennemsnittet i det omfang, det er til gunst for ansøgeren. Dette betyder at karaktergennemsnit efter 10. klasse ikke kan være lavere end karaktergennemsnit efter 9. klasse, samt at gennemsnittet efter 10. klasse både kan indeholde prøver aflagt på 9. og 10. klasseniveau.

Det skal bemærkes at seneste tilgængelig karakterdata er fra skoleåret 2022/2023, hvor 10. klasses eleverne typisk vil have taget 9.-klasseprøverne i 2021/2022, samt at indberettede prøvekarakterer fra skoleåret 2021/2022 er baseret helt eller delvist på ophøjede standpunktskarakterer grundet

26. juni 2024
Sagsnr.: 24/20113

Ministeren
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Telefon: +45 33 92 50 00
Mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk

CVR-nr.: 20453044

delvise aflysninger af folkeskolens prøver som følge af Covid-19. For en sammenligning af karakterer efter 9. og 10. klasse, hvor ingen af prøvekaraktererne er baseret på ophøjede standpunktskarakterer, vil det være nødvendigt at tage udgangspunkt i 10.-klasseprøver fra skoleåret 2018/2019.

Karaktergennemsnittet blev i 2018/2019 løftet med omkring 1 karakter, jf. tabel 1. I 2022/2023 var løftet ikke lige så stort.¹ Karaktergennemsnittet er desuden højest for elever, der går i 10. klasse på efterskolerne, både efter 9. klasse og efter 10. klasse, mens karaktergennemsnittet er lavest for elever i kommunale 10. klasser.

Tabel 1: Karaktergennemsnittet af de lovbundne prøver efter 9. og 10. klasse for de elever, der gik i 10. klasse i skoleåret 2018/2019 eller 2022/2023

	Skoleåret 2018/2019		Skoleåret 2022/2023*	
	Gns. efter 9. klasse	Gns. efter 10. klasse	Gns. efter 9. klasse	Gns. efter 10. klasse
Kommunale 10. klasser	5,1	6,1	5,8	6,3
Private 10. klasser	6,6	7,7	7,4	7,9
10. klasse på efterskolerne	7,6	8,4	8,1	8,4

Anm.: Opgørelsen omfatter individer, der pr. 30. september 2018 eller pr. 30. september 2022 gik i 10. klasse. Kommunale 10. klasser omfatter folkeskoler, kommunale ungdomsskoler og ungdomskostskoler, erhvervsskoler m.v., specialskoler for børn, og dagbehandlingstilbud og dagbeholdningshjem. Private 10. klasser omfatter friskoler og private grundskoler samt frie fagskoler. 10. klasse på efterskolerne omfatter efterskoler og efterskoler med samlet særligt tilbud. Karaktergennemsnittet udregnes kun for elever med en karakter i alle 5 bundne prøver i 9./10. klasse (*samt en karakter i praktisk/musisk valgfag afsluttet på 8. klassetrin). Der udregnes et vægtet gennemsnit af de 5 lovbundne prøver, som består af Dansk Skriftlig, Dansk Mundtlig, Engelsk Mundtlig, Matematik Skriftlig, og Fysik/Kemi eller Fællesprøven i Fysik/Kemi, Biologi og Geografi. Karaktergennemsnittet efter 10. klasse tager det højeste vægtet gennemsnit af de lovbundne prøver aflagt som både 9. klasseniveau (FP9) og 10. klasseniveau (FP10) (*inkludativ praktisk/musisk valgfag afsluttet på 8. klassetrin).

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet

For at lave en sammenligning af skolernes evne til at løfte elevernes karakterer er det nødvendigt at tage højde for forskelle i elevgrundlaget. Børne- og Undervisningsministeriets beregninger af skolerens løfteevne er baseret på en modelberegnet socioøkonomiske reference. Beregningen angiver, om skolens elever har klaret afgangsprøverne bedre, dårligere eller på niveau med elever på landsplan med samme socioøkonomiske baggrund. Den socioøkonomiske referencemodel tager udgangspunkt i prøvekarakterer i 9. klasse, og ministeriet har derfor ikke på det eksisterende modelgrundlag mulighed for at lave en retvisende opgørelse over skolernes løfteevne for 10. klasse.

Udviklingen i søgetallet til ungdomsuddannelser efter endt 10. klasse i perioden 2018-2024 er opgjort i tabel 2.

Der har været en samlet stigning i søgetallet til ungdomsuddannelser efter endt 10. klasse på 1.954 ansøgere i perioden 2018 til 2024. I 2024 er der 34.064 ansøgere til ungdomsuddannelse efter 10. klasse. Der er 38 pct.,

¹ Den bundne prøve i praktisk/musisk valgfag fra 8. klasse tæller med i karaktergennemsnittet for de elever, der afslutter 9. klasse i 2021/2022 og frem. Dette er afspejlet i de anførte opgørelser.

som søger STX efter 10. klasse, mens 20 pct. søger HHX, 11 pct. søger HF, 13 pct. søger EUD (uden EUX) og 7 pct. EUX efter endt 10. klasse, jf. tabel 3.

Andelen af ansøgere til HHX og STX efter endt 10. klasse er steget med henholdsvis 6 og 3 procentpoint. Derimod har der været et fald i andelen af ansøgere til HTX og erhvervsuddannelser efter endt 10. klasse på henholdsvis 2 og 5 procentpoint. Andel ansøgere til HF er nogenlunde uændret i 2024 i forhold til 2018.

Tabel 2: Antal ansøgere til ungdomsuddannelser efter endt 10. klasse, 2018-2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023*	2024
HHX	4.583 14 pct.	4.486 14 pct.	4.938 15 pct.	5.132 15 pct.	5.577 16 pct.	6.030 18 pct.	6.726 20 pct.
HTX	1.985 6 pct.	1.801 6 pct.	1.906 6 pct.	1.871 6 pct.	1.707 5 pct.	1.508 4 pct.	1.325 4 pct.
STX	11.116 35 pct.	10.804 34 pct.	11.472 35 pct.	12.286 36 pct.	12.818 37 pct.	12.932 38 pct.	13.049 38 pct.
HF	3.577 11 pct.	3.617 12 pct.	3.963 12 pct.	4.105 12 pct.	3.874 11 pct.	4.013 12 pct.	3.827 11 pct.
Erhvervsuddannelser	7.911 25 pct.	7.781 25 pct.	7.498 23 pct.	7.535 22 pct.	7.458 22 pct.	7.092 21 pct.	6.835 20 pct.
<i>Med eux</i>	2.545 8 pct.	2.509 8 pct.	2.432 7 pct.	2.485 7 pct.	2.334 7 pct.	2.327 7 pct.	2.273 7 pct.
<i>Uden eux</i>	5.366 17 pct.	5.272 17 pct.	5.066 16 pct.	5.050 15 pct.	5.124 15 pct.	4.765 14 pct.	4.562 13 pct.
FGU og øvrige	2.938 9 pct.	2.929 9 pct.	2.721 8 pct.	2.894 9 pct.	2.827 8 pct.	2.625 8 pct.	2.302 7 pct.
I alt	32.110 100 pct.	31.418 100 pct.	32.498 100 pct.	33.823 100 pct.	34.261 100 pct.	34.200 100 pct.	34.064 100 pct.

Anm.: Søgetallet opdateres årligt i marts måned og omfatter unikke personer, der har søgt optagelse på ungdomsuddannelser via optagelse.dk direkte efter 10. klasse som deres første prioritet.

*I 2023 er der lavet ændringer i it-understøttelsen af optagelsessystemet, og det absolutte antal ansøgere kan derfor ikke sammenlignes med de foregående år, men tendenserne i andelen vurderes at være retvisende.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet

Med venlig hilsen

Mattias Tesfaye